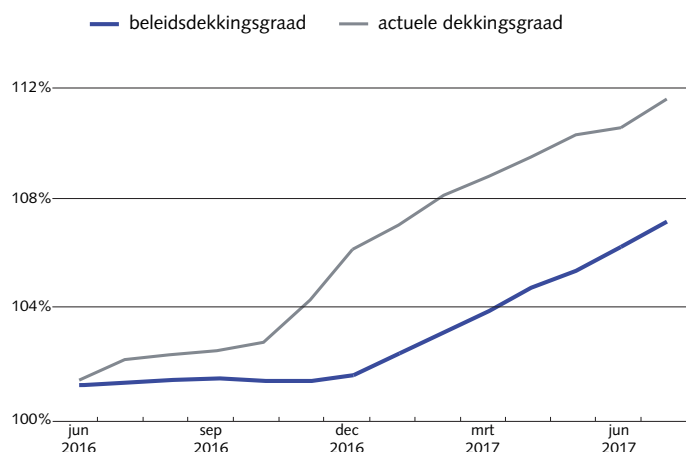

Nieuwsbrief

Nieuwsbrief nummer 21 van Stichting Pensioenfonds Campina • september 2017

www.pensioenfondscampina.nl

Financiële situatie verbetert

In de afgelopen maanden zijn de pensioenverplichtingen gedaald door de hogere rente, maar de beleggingen zijn nagenoeg gelijk gebleven. Daardoor verbetert de actuele dekkingsgraad tot 111,7% per eind juli 2017 (in december 2016 was dit nog 106,4%). De actuele dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen de hoeveelheid geld in kas en het geld dat nodig is om de pensioenen nu en in de toekomst uit te kunnen keren. Hoe hoger onze dekkingsgraad, hoe gezonder de financiële positie van het pensioenfonds.

De beleidsdekkingsgraad steeg in juli 2017 naar 107,2% en komt boven het minimaal vereist eigen vermogen. Bij deze dekkingsgraad wordt gerekend met het gemiddelde van de dekkingsgraden van de laatste 12 maanden. Daardoor schommelt de beleidsdekkingsgraad minder dan de actuele dekkingsgraad. Een beleidsdekkingsgraad van 106,4% betekent dat er voor elke € 100 verplichting die het pensioenfonds heeft, gemiddeld € 106,40 in kas is.

In deze nieuwsbrief

- Financiële situatie verbetert
- 2016 in cijfers – jaarverslag
- Beleggingsbeleid in beeld - 1e halfjaar 2017
- Herstelplan
- Weet u welke pensioenkeuzes u heeft?

Colofon

Reageren:

Pensioenfonds Campina
Postbus 222
3440 AE Woerden
e pensioenfonds@campina.com
t 0348 485985

Voor:

Deelnemers van Stichting
Pensioenfonds Campina

2016 in cijfers – jaarverslag

Voor de beleggingen was 2016 een goed jaar. De beleggingsopbrengsten waren € 134 miljoen. Dat is een rendement op de beleggingen van 10,4%. Door de rentedaling moeten we € 32 miljoen meer opzij zetten om de pensioenuitkeringen in de toekomst te kunnen blijven betalen. Het fonds heeft in 2016 opnieuw € 55 miljoen aan pensioenen uitgekeerd aan bijna 7.100 gepensioneerden en nabestaanden. Dat is min of meer onveranderd ten opzichte van vorig jaar.

Daarnaast zijn aan ons fonds verbonden 4.351 slapers. Zij zijn niet langer in dienst bij FrieslandCampina. Tenslotte zijn er 188 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikten en 1.339 medewerkers die nog in dienst zijn bij FrieslandCampina. De medewerkers die nog in dienst zijn bij FrieslandCampina bouwen vanaf 2015 pensioen op bij Pensioenfonds Zuivel. Voor deze deelnemers in ons pensioenfonds ontvangen we geen premies meer.

Het volledig jaarverslag 2016 is als pdf-document te downloaden via onze website http://www.pensioenfondscampina.nl/Sites/AlgCampina/Documents/Documenten/jaarverslag_2016.pdf of scan de QR code met uw mobiele telefoon of tablet.

Beleggingsbeleid in beeld - 1e halfjaar 2017

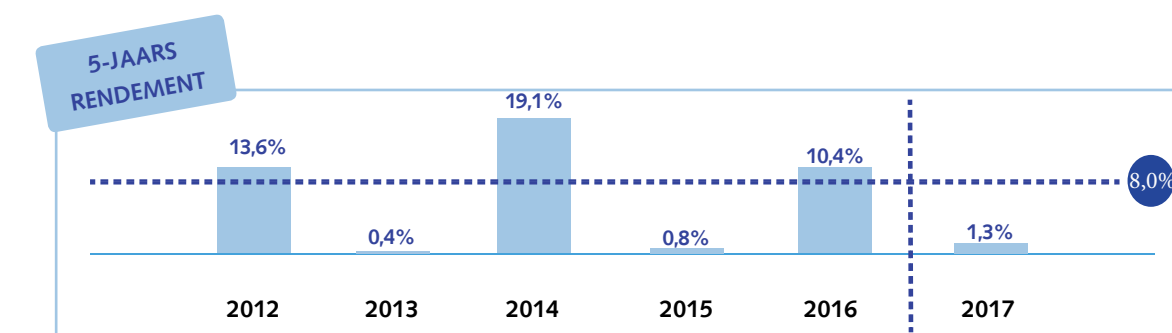
Het beleggingsrendement is over het 1e halfjaar 2017 uitgekomen op 1,3%. Het kleine positieve resultaat komt mede door de valuta afdekking die het fonds heeft. De beleggingen in opkomende markten (9,4% positief) hebben ook een goede rol gespeeld. Het matige rendement is te verklaren doordat de aandelen met 3,7% stegen, maar de beleggingen in

staatsobligaties en renteswaps door de rentestijging daalden met 4,4%. De rentestijging had gelukkig weinig invloed op de overige vastrentende waarden, die een klein positief rendement boekten. Door de rentestijging daalden onze pensioenverplichtingen, waardoor per saldo de dekkingsgraad steeg.

Per 30 juni 2017 was de waarde van onze beleggingen € 1.406 miljoen. Het rendement van de beleggingsportefeuille is per kwartaal verschillend. Goede en slechte tijden wisselen elkaar af. Bij het

beleggen van pensioengelden houden wij daarom altijd de lange termijn in het oog. Eind juni 2017 was het gemiddeld rendement over een periode van 20 kwartalen (= 5 jaar) 8,0%.

Rendement in %	kwartaal 1	kwartaal 2	Rendement 1e halfjaar 2017	Beleggingen in € miljoen per 30 juni 2017
Staatsobligaties	-3,7	-0,8	-4,4%	538
Overige vastrentende waarden	2,1	-1,0	1,1%	222
Aandelen	5,6	-1,7	3,7%	472
Vastgoed en infrastructuur	2,9	-3,1	-0,3%	107
Overige beleggingen	2,8	-4,2	-1,5%	38
Valuta afdekking	0,1	2,6	2,7%	30
Totaal	1,1	0,2	1,3%	1.406

Herstelplan

De dekkingsgraad van Pensioenfonds Campina is te laag. Daarom is er een herstelplan onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB). In mei 2017 is een nieuwe versie van het herstelplan goedgekeurd.

Wat staat er in de nieuwe versie?

In het herstelplan staat hoe het fonds tot eind 2026 financieel herstelt zodat de pensioenen ook later kunnen worden uitbetaald. Herstel betekent dat de beleidsdekkingsgraad eind 2026 tenminste gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad (118,8% in 2016). Herstel kan sneller gaan dan verwacht, maar ook langzamer. Dan kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn.

Wat betekent dit voor u?

U merkt niet direct iets van het vernieuwde herstelplan. Er staat in dat het pensioenfonds verwacht dat herstel lukt binnen 10 jaar zonder aanvullende maatregelen. Als de financiële situatie groeit zoals we verwachten, is het niet nodig om de pensioenen in de komende jaren te verlagen. We zijn daarin afhankelijk van economische ontwikkelingen. Zolang de beleidsdekkingsgraad te laag blijft, mogen we de pensioenen niet (volledig) aanpassen aan de stijgende prijzen (toeslagverlening). Uw pensioen kan daardoor koopkracht verliezen.

Weet u welke pensioenkeuzes u heeft?

Bij uw pensioen van Pensioenfonds Campina horen keuzemogelijkheden. Niet iedereen is zich daarvan bewust. In onderstaande artikel leggen we uit welke keuzes u heeft. Laat u ons vóór uw pensionering weten wat u wilt? Dat kan per brief of e-mail aan pensioenfonds@campina.com

Pensioen in gelijke maandbedragen (standaard)

Variatie in de hoogte van uw ouderdomspensioen (hoog/laag)

- Bij pensioenuitkering hebt u keuzes
- Bijvoorbeeld: Eerst een hoger en daarna een lager pensioen
- Eerst hoger en daarna lager pensioen compenseert het gemis van AOW doordat deze later ingaat

Wat betekent deze keuze

- Ongeveer hetzelfde inkomen voor en na AOW ingangsdatum
- Hogere belasting betalen voor AOW ingangsdatum dan erna
- Lage pensioenuitkering is 75% van de hoge pensioenuitkering

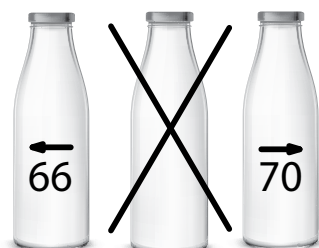

Eerder of later met pensioen

- Niet eerder dan bij 55 jaar
- Ontslag nemen noodzakelijk
- Pensioen wordt lager

Later stoppen met werken

- Ingang pensioen uiterlijk uit te stellen tot de dag waarop u AOW ontvangt
- Stopt u met werken na "standaard" pensioenleeftijd? Uw pensioen gaat direct in
- Werkt u elders en bouwt u daar ook pensioen op? Dan is uitstel aan te vragen
- Bij uitstel wordt het pensioen hoger als u in loondienst doorwerkt

Partnerpensioen omruilen voor ouderdomspensioen

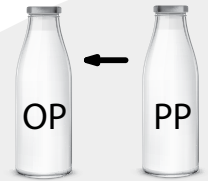
- In de eindloonregeling is zowel ouderdomspensioen als partnerpensioen opgebouwd
- Opgebouwd levenslang partnerpensioen na 1 januari 2002 kunt u uitruilen voor extra levenslang ouderdomspensioen

Is er geen partner maar wel partnerpensioen?

- Dan stellen wij automatisch vast of u in aanmerking komt voor deze omruiling

Wat betekent deze keuze

- Het ouderdomspensioen voor u wordt hoger. Het partnerpensioen wordt lager

Ouderdomspensioen omruilen voor partnerpensioen

- Partnerpensioen is inkomen voor uw partner na uw overlijden
- Uitkering aan uw partner zolang hij of zij leeft
- Het partnerpensioen is lager dan het ouderdomspensioen (standaard in middenlooonregeling 70%)

Is er geen partnerpensioen, maar wel een partner?

- Ouderdomspensioen voor partnerpensioen ruilen kan alleen als u ook een partner heeft op pensioendatum

Wat betekent deze keuze

- Uw eigen ouderdomspensioen wordt lager, het (ex-) partnerpensioen wordt hoger

